

הנחיה מס' 14.5 - אישפוז כפוי של נאשם לפי החוק לטיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כג באב התשס"ב, 1 אוגוסט 2002	2 יולי 1993; 28 דצמבר 1993; 24 ספטמבר 1996

14.5 אישפוז כפוי של נאשם לפי החוק לטיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

א. כללי

1. סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש¹ (להלן: "החוק") קובע:

"הועמד נאשם לדין פלילי ובית המשפט סבור [...] כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת היותו חולה, רשאי בית המשפט לצוות שהנאשם יאושפז בבית חולים או יקבל טיפול מרפאתי [...]".

סעיף 15(ב) לחוק קובע:

"הועמד נאשם לדין פלילי ובית המשפט מצא כי הוא עשה את מעשה העבירה שבו הואשם, אולם החליט [...] שהנאשם היה חולה בשעת מעשה ולפיכך אין הוא בר עונשין, ושהוא עדיין חולה, יצווה בית המשפט שהנאשם יאושפז או יקבל טיפול מרפאתי".

סעיף 15(ז) לחוק קובע:

"הפסיכיאטר המחוזי יקבע באיזה בית חולים או מרפאה יבוצעו צו או הוראת אישפוז לפי סעיף זה".

סעיף 16(א) לחוק קובע:

"ציווה בית המשפט על מעצרו של אדם, והוא סבור, כי העצור חולה וכי מצבו מצריך אישפוז, רשאי בית המשפט לצוות שהמעצר יהיה בבית חולים שיקבע הפסיכיאטר של בית סוהר [...]".

ב. נימוקי האישפוז

2. סעיפים 15(א) ו-15(ב) לחוק אינם מפרטים מהם השיקולים שעל בית המשפט לשקול בהחלטה האם להורות על אישפוז הנאשם או להסתפק בטיפול מרפאתי. אירע בעבר שהחלטות בלתי מנומקות של בית המשפט בדבר אישפוז הנאשם נהפכו בערעור בשל העדר הנמקה.

3. אשר על כן, על פרקליט או תובע המבקש מבית המשפט שיוורה על אישפוזו של נאשם, להפנות את תשומת ליבו של בית המשפט לצורך לנמק את החלטתו.

¹ חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, ס"ח 58.

הנחיה מס' 14.5 - אישפוז כפוי של נאשם לפי החוק לטיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כג באב התשס"ב, 1 אוגוסט 2002	2 יולי 1993; 28 דצמבר 1993; 24 ספטמבר 1996

4. כמו כן, בקשה לאישפוזו של נאשם יכולה לבוא רק על רקע מסוכנותו לעצמו או לסביבתו, כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית שניתנה בעניינו, מנסיבות ביצוע העבירה ומנסיבות נוספות.

5. עוד לעניין סעיף 15 לחוק ראו עניין פלוני², הדין בשאלה האם רשאית התביעה להגיש כתב אישום נגד אדם שמצויה לגביו חוות דעת, המקובלת על התביעה, כי אינו בר עונשין ואינו מסוגל לעמוד לדין בשל מחלת נפש, וזאת על מנת שבית המשפט יפעל על פי הסמכויות הנתונות לו בחוק. בית המשפט השיב על שאלה זו בחיוב.

² בש"פ 2305/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 289 (2000).